

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 473/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Janou Viktóriou Žvachovou, advokátkou, Včelárska 21, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B2-55C/34/2023 z 23. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom na mestskom súde pod sp. zn. B2-55C/34/2023 domáha určenia neplatnosti dražby. Okresný súd Bratislava II v poradí druhým rozsudkom č. k. 45C/158/2009-796 zo 7. januára 2015 žalobu sťažovateľa opätovne zamietol a o sťažovateľom podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Co/184/2015-889 zo 14. januára 2016 tak, že rozsudok okresného súdu č. k. 45C/158/2009-796 zo 7. januára 2015 potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/88/2017 z 28. marca 2018 odmietol. Rozsudok krajského súdu, ako aj uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľ napadol ústavnou sťažnosťou, v ktorej namietal primárne to, že všeobecné súdy nerozhodli o celom predmete konania. Sťažovateľ sa po doplnení pôvodnej žaloby domáhal vyslovenia neplatnosti dražby celkom zo 14 samostatných dôvodov, z ktorých (podľa neho) každý sám osebe bol dostačujúci na to, aby bolo jeho žalobe o neplatnosť dražby vyhovené. Okresný súd sa však napriek tomu zaoberal iba

6 dôvodmi neplatnosti dražby a s ďalšími 8 dôvodmi sa nijako nevysporiadal. Uvedenú námietku však najvyšší súd nepovažoval za inú vadu konania. Ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 536/2018-92 z 28. januára 2020 rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd vyslovil, že v uvedenej veci mohlo k zamietnutiu žaloby dôjsť iba v prípade, ak by ani jeden z uplatnených dôvodov neplatnosti dražby neobstál, teda bolo povinnosťou okresného súdu a krajského súdu všetkými uplatnenými dôvodmi neplatnosti dražby osobitne sa skutkovo a právne zaoberať a vysvetliť, prečo ten-ktorý tvrdený dôvod neplatnosti dražby neobstojí (bod 90 nálezu). Ústavný súd sumarizoval, že nerozhodnutím o celej žalobe (v rámci toho nerozhodnutím ani o zmene žaloby podaním doručeným okresnému súdu 22. októbra 2014), ako aj porušením princípu dvojinštančnosti konania zo strany okresného súdu a krajského súdu bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Po vrátení veci najvyššiemu súdu tento uznesením sp. zn. 6Cdo/105/2020 z 25. novembra 2021 rozsudok krajského súdu v spojení s opravným uznesením sp. zn. 9Co/184/2015 z 28. februára 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uložil odvolaciemu súdu povinnosť procesným uznesením rozhodnúť o zmene žalobného návrhu podaním z 22. októbra 2014 a následne sa zaoberať každým uplatneným dôvodom namietanej neplatnosti dobrovoľnej dražby. Pripomenul, že vysloveným právnym názorom uvedeným v tomto rozhodnutí je podľa § 455 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) odvolací súd viazaný. Krajský súd uznesením č. k. 9Co/32/2022-1011 z 28. februára 2023 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. 45C/158/2009-941 z 8. decembra 2016 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že dôvody, ktoré viedli ústavný súd k zrušeniu uznesenia najvyššieho súdu, a dôvody, ktoré viedli najvyšší súd k zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu (nebolo rozhodnuté o zmene žaloby, a teda o celom predmete konania) a ktoré mali za následok, že bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, sú dôvodmi aj na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nerozhodnutím o zmene žalobného návrhu podaním z 22. októbra 2014, a teda následným nevysporiadaním sa s každým jedným z uplatnených dôvodov namietanej neplatnosti dobrovoľnej dražby súdom prvej inštancie došlo k porušeniu procesných práv žalobcu ako odvolateľa v takej miere, že možno konštatovať porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Dodal, že bez ustálenia predmetu konania nie je možné vo veci riadne zistiť skutkový stav a vo veci rozhodnúť, keď vymedzenie predmetu konania je základným predpokladom pre konanie. Konštatoval, že konanie na súde prvej inštancie trpelo takými závažnými vadami, ktorých odstránenie by v odvolacom konaní nebolo možné napraviť, a tak z tohto dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zaviazal prvoinštančný súd s ohľadom na písomné podanie sťažovateľa z 22. októbra 2014 postupom predpokladaným v § 140 CSP a nasl. rozhodnúť o prípustnosti (nepřípustnosti) zmeny žaloby uznesením, ktoré doručí subjektom do vlastných rúk, ak neboli prítomné na pojednávaní, na ktorom nastala zmena žaloby, a po ustálení predmetu sporu a vykonanom dokazovaní na podklade navrhnutých, resp. predložených dôkazov vo veci opätovne rozhodnúť o celom uplatnenom nároku s tým, že nové rozhodnutie bude spĺňať požiadavky kladené na súdne rozhodnutie v zmysle § 220 ods. 2, 3 a 4 CSP.

3. Mestský súd napadnutým uznesením vydaným na pojednávaní 23. mája 2025 rozhodol tak, že „Návrh žalobcu na zmenu žaloby zamieta súd najmä z dôvodu, že z podania nevyplýva, že výsledky doterajšieho konania by mohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Súd zohľadnil nutnosť hospodárnosti konania (č. l. 5 a 6 CSP).“. Napadnuté uznesenie nebolo písomne vyhotovené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému uzneseniu o nepripustení zmeny žaloby podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej, zdôrazňujúc neprípustnosť opravných prostriedkov proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, argumentuje:

a) Napadnuté uznesenie mestský súd neodôvodnil, resp. odôvodnil veľmi stroho, nedostatočne, nezrozumiteľne, nesúvislo, nekoherentne, v rozpore s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku a so skutočným stavom, bez znalosti obsahu spisu, pričom nedal odpoveď ani na základné otázky, ktoré by naznačovali právne úvahy súdu. Napadnuté uznesenie je z týchto dôvodov arbitrárne.

b) Postup súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o zmene žaloby ani napadnuté uznesenie po obsahovej stránke nerešpektujú obsah nálezu ústavného súdu ani uznesenia najvyššieho súdu, podľa ktorých sa súd mal zaoberať všetkými uvedenými dôvodmi neplatnosti dražby.

c) Dôvod nepripustenia zmeny žaloby spočívajúci v tom, že z podania nevyplýva, že výsledky doterajšieho konania by mohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe, nereflektuje obsah zmeny žaloby ani obsah súdneho spisu a vykonaného dokazovania. Odôvodnenie mestského súdu, v zmysle ktorého zohľadnil nutnosť hospodárnosti konania, je absurdné a nerešpektujúce procesné práva strán sporu, pričom zároveň sťažovateľa v konaní znevýhodňuje a znemožňuje realizáciu jeho práva na riadne prejednanie veci pred súdom.

d) Výsledky doterajšieho konania sú v celom rozsahu využiteľné, teda sú podkladom na konanie o zmenenej žalobe, keďže sťažovateľ dôvody neplatnosti dražby rozširuje o nové dôvody neplatnosti, avšak aj zotrváva na pôvodných dôvodoch uplatnených v žalobe z 12. augusta 2009. Dosiaľ vykonané dokazovanie sa vzťahuje na dôvody neplatnosti uvedené v pôvodnej žalobe, avšak tie isté listinné dôkazy sú podkladom aj pre konanie o zmenenej žalobe. Podmienky na pripustenie zmeny žaloby podľa § 143 ods. 1 CSP sú tak splnené.

e) Tento typ žaloby je špecifický tým, že na rozdiel od žaloby o určenie vlastníckeho práva v konaní o neplatnosť dražby žalobca nemá možnosť ďalšie dôvody neplatnosti dražby po uplynutí trojmesačnej lehoty po podaní žaloby uplatniť v inom konaní z dôvodu preklúzie. Konanie o neplatnosť dražby je jediným prostriedkom právnej ochrany sťažovateľa, ktorý sa dovoľáva neplatnosti realizovanej dobrovoľnej dražby. Navyše pri tomto type žaloby pre uplatnenie dôvodov neplatnosti dražby na súde zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z. z.“) žiadnu lehotu neustanovuje; za predpokladu, že bolo v 3-mesačnej lehote konanie začaté. A teda súd môže určiť neplatnosť dobrovoľnej dražby nielen z dôvodov, ktoré boli v priebehu konania tvrdené, ale i ktoré vyšli v konaní inak najavo, dokonca aj keď ich žiadna zo strán sporu neoznačila. Lehota uvedená v § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. teda slúži na uplatnenie práva na vyslovenie určenia neplatnosti, a nie aj na vymedzenie jednotlivých dôvodov; ak teda došlo k začatiu konania aj po uplynutí

trojmesačnej lehoty, môže žalobca namietat' ďalšie dôvody (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/58/2018 z 5. júna 2019).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces, rovnosť strán, ako aj vlastníť majetok uznesením okresného súdu o nepripustení zmeny žaloby, ktorému sťažovateľ vyčíta primárne nedostatočné odôvodnenie a arbitrárnosť.

6. Ústavný súd hneď v úvode konštatuje, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv napadnutým uznesením mestského súdu o nepripustení zmeny žaloby, ktoré má povahu rozhodnutia o parciálnej procesnej otázke v priebehu ešte právoplatne neukončeného konania všeobecného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) sú „výsledkové“, to znamená, že musí im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a ESLP overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Pokiaľ by ústavný súd vecne preskúmal sťažnosť pred tým, než o veci definitívne rozhodne príslušný súd, mohol by zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov a nedodržel by princíp subsidiarity. Ústavný súd už vyslovil, že nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórneho neskončeného konania (m. m. IV. ÚS 322/09, IV. ÚS 224/2013). Ústavný súd preto spravidla nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi (II. ÚS 562/2018, II. ÚS 406/2018, III. ÚS 481/2017). Takýto prieskum je pripustený len veľmi výnimočne, a to v situácií, keď by namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparaovateľná v ďalšom konaní (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018).

8. Dôvod na pripustenie výnimky zo zásady, že spravodlivosť konania pred všeobecnými súdmi možno posudzovať len vo vzťahu k právoplatne skončenému konaniu, t. j. ku konaniu ako celku, ale nie k jeho jednotlivým častiam, by mohlo predstavovať tvrdenie sťažovateľa o tom, že nepripustením žaloby mu bola odňatá možnosť domáhať sa súdnej ochrany svojho práva (I. ÚS 472/2014). Sťažovateľ v rámci obsahu ústavnej sťažnosti síce tvrdí, že napadnutým uznesením mu mestský súd znemožňuje realizáciu jeho práva na riadne prejednanie veci pred súdom, avšak v tomto smere žiadnu konkrétnu argumentáciu, ktorá by objasnila potenciálny negatívny vplyv napadnutého uznesenia na procesné postavenie sťažovateľa v jeho veci, neuvádza, čo ústavnému súdu znemožňuje uvedený dôvod preskúmať.

9. Posudzujúc ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ústavný súd nemôže opomenúť, že mestský súd po vyhlásení uznesenia o nepripustení zmeny žaloby nepostupoval celkom v súlade s § 142 a § 143 CSP, keď uznesenie písomne nevypracoval a nedoručil sporovým stranám (k tomu pozri

ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 571 až 576.). Toto procesné pochybenie, ktoré navyše sťažovateľ v rámci obsahu ústavnej sťažnosti ani explicitne nenamietal, samo osebe ešte nemá za následok sťažovateľom namietané porušenie ústavou, resp. dohovorom zaručených práv (rovnako I. ÚS 89/2024).

10. Ústavný súd musí tiež poznamenať, že otázku rozsahu predmetu konania musia sudy posudzovať v reflexii na judikatúru nielen najvyššieho súdu k nesprávosti výšky pohľadávky ako dôvodu neplatnosti dražby a k povinnosti konať *ex officio* pri prieskume neprijateľnosti zmluvných podmienok (uznesenia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 4Cdo/149/2020, 2Cdo/210/2021) vrátane klauzuly o predčasnej splatnosti [nález vo veci sp. zn. III. ÚS 641/2024, bod 33 *i. f.* v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) C-598/21], ale s akcentom prednosti aj na rozhodnutia Súdneho dvora, ktorý práve vo veci výkonu záložného práva rozsudkom Veľkej komory Súdneho dvora vo veci C-351/23 interpretoval pôsobnosť smernice Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na procesy dobrovoľných dražieb (porov. nález č. k. I. ÚS 462/2022-45 z 3. novembra 2022, bod 19 k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie pre nereflektovanie na priliehavú judikatúru Súdneho dvora). Najmenej z priloženého uznesenia krajského súdu sp. zn. 9Co/32/2022 z 28. februára 2023 (body 3.6, 3.9) vyplývajú výhrady sťažovateľa k výške pohľadávky, ako aj k nereflektovaniu na spotrebiteľské právo. Sumárne možno konštatovať, že špecifiká súdnych konaní nemôžu predstavovať prekážky pre *ex officio* prieskum zmluvných podmienok (C-377/14).

11. Ústavný súd opakovane judikuje, že súdne konanie od svojho začiatku až do jeho konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia, ale spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09, IV. ÚS 352/2020).

12. Kasačná intervencia ústavného súdu tak má svoje miesto iba v prípadoch zjavného porušenia kogentných pravidiel podústavného práva, keď sa postup súdu úplne vymyká ústavnému, resp. zákonnému procesnoprávnemu rámcu a ním založené vady, prípadne ich dôsledky nie je možné v rámci súdneho konania na všeobecných súdov už nijako odstrániť (porov. napr. uznesenie sp. zn. III. ÚS 674/05 z 25. januára 2006). Inak povedané, svoj zásah ústavný súd považuje za dôvodný iba v situácii materiálneho (obsahového) a na prvý pohľad zrejmeho odopretia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

13. Civilné sporové konanie, ktoré sťažovateľ svojou žalobou inicioval, po právoplatnosti napadnutého uznesenia pokračuje ďalej. Po meritórnom rozhodnutí bude sťažovateľovi k dispozícii odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Pritom ústavný súd upozorňuje na § 365 ods. 2 CSP, podľa ktorého odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu zakladajúcu dôvodnosť odvolania, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Následne odvolací súd podľa § 389 ods. 2 CSP zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší

aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo, ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2.

14. Zo skutkových a z právnych súvislostí sťažovateľovej veci teda bez pochybností vyplýva, že ďalší priebeh jeho sporu na mestskom súde, prípadne aj na súde odvolacom mu poskytuje dostatok procesného priestoru na ochranu jeho základného práva na súdnu ochranu i práva na spravodlivé súdne konanie. V súčasnosti preto ústavný súd nemôže dospieť k záveru, či civilné sporové konanie začaté na základe sťažovateľovej žaloby a napadnuté uznesenie tvoriace jeho integrálnu súčasť zodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z označených práv sťažovateľa.

15. Ústavná sťažnosť je podaná predčasne, preto ju ústavný súd odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu